

IFMETALL GÖTEBORG

MEDLEMSMAGASIN 1/2024

Gör din röst hörd i EU-valet!

Därför ska du göra din röst hörd i EU-valet

SÅ VAR ETT NYTT ÅR och det första numret för 2024 i din brevlåda. Jag hoppas verkligen att julhelgerna varit bra för er och att ni fått tid för familj och vänner och chans för återhämtning.

2023 var ett speciellt år för vår avdelning, som jag skrev om i förra inledaren i nummer 4.

Men 2024 är ett speciellt år vi har framför oss.

Vi har dom vanliga utmaningarna framför oss i den fackliga kampen. I skrivande stund har Tesla ännu inte skrivit på ett kollektivavtal och strejken har pågått sedan den 27 oktober. Alla LO:s förbund har slutit upp bakom IF Metall i form av stöduttalanden, sympatiåtgärder och hjälper IF Metall Göteborg med strejkvakter utanför de två verkstäder som vi organiserar i vår avdelning. Och våra grannavdelningar inom IF Metall ställer upp mangrant vilket vi i vår avdelningen är djupt tacksamma för!

UTÖVER KONFLIKTEN vårt förbund har med Tesla, och alla andra förhandlingar som rullar på, har vi ett val till Europaparlamentet den 9 juni. Och det är ett oerhört viktigt val för IF Metall. Inte bara viktigt på så sätt att vi ska använda oss av vår demokratiska rättighet utan också EU:s inre marknad som vi tillhör. Man brukar säga att cirka 80 procent av det som den svenska industrin tillverkar säljs på EU:s inre marknad.

Från och med den 1 januari 2024 har förbättringar skett gällande det som kallas Europeiska företagsråd. EU-kommissionen har utökat informationsplikten, så att företag med över 1 000 anställda måste informera facken i företagsråden innan de fattar beslut i frågor som påverkar de anställda. Väldigt likt det som även står skrivet i den lag som vi har i Sverige, Medbestämmandelagen, MBL. En klar förbättring för arbetare i den europeiska unionen.

Jag hör ibland röster som säger att dom röstade nej till medlemskap i den europeiska unionen, då EG, och i frågan om införande av Euron, så därför väljer dom att inte rösta i valet till Europaparlamentet. Jag hör ibland också att "jag vet för lite om EU, så därför röstar jag inte. Cirka 45 procent av IF Metalls medlemmar röstade i förra EP-valet 2019, medan samma siffra i dom ordinarie valen är närmare 90 procent. Jag brukar svara att detta valet är inte ett ja eller nej val. Vi är redan med, låt oss göra det bästa av det. Och att ha för lite kunskap om EU säger jag att, hur mycket vet vi egentligen om riksdagens, regionens och kommunens uppbyggnad? Men där väljer vi ändå att rösta.

2024 ÄR ETT SPECIELLT ÅR. Vi ska se till att Tesla tecknar ett kollektivavtal så de som jobbar där får schyssta villkor som deras kollegor i motorbranschen. Men jag vill också uppmana er att göra er röst hörd i valet till Europaparlamentet den 9 juni. Om inte vi gör det kommer någon annan göra det åt oss, och det är inte säkert att det är det DU vill ska sägas och göras. Så använd din röst!

Zarko Djurovic
Ordförande IF Metall Göteborg

▲ Ante Jovic och Magnus Hansson tillsammans med deltagare i integrationsprojektet.

Arbetar tillsammans för att bryta segregationen

På Volvo lastvagnarsfabrik i Tuve har företag och fack tagit fram en ny anställningsform där deltagarna ska varva praktik och studier på Komvux. Målet är att hjälpa de längst från arbetsmarknaden att få ett jobb och integreras i samhället. Detta projekt är ett samarbete mellan AB Volvo och Göteborgs kommun för att bryta segregationen och göra Göteborg lite bättre.

Deltagarna har fått en individuell studieplan där de studerar olika ämnen som man behöver för att kunna ta sig in på svensk arbetsmarknad. De kommer bland annat att studera matte, svenska, engelska och samhällskunskap.

Ante Jovic, som är ansvarig för projektet, förklarar:

– Arbete är det bästa integrationsprojektet. Man lär sig färdigheter, språk och bygger kontaktnät. Deltagarna kommer att ha uppföljning och få stöttning längs vägen

så de når både studie- och arbetskunskapsmålen.

Varvar jobb med studier

Rent praktisk kommer deltagarna i projektet att få en visstidsanställning på upp till 12 månader. Deltagarna kommer att jobba två dagar i veckan i Tuvefabriken och studera tre dagar på Komvux under den tid som programmet pågår. Programmets längd är individuell, men är högst tolv månader och beror på vilka och hur många

ämnen som man ska läsa på Komvux.

Målet är att personerna efter utbildningen ska ha den gymnasiekompetens som krävs för att bli anställningsbara och ha fått en del arbetslivserfarenhet som ska göra dem attraktiva på arbetsmarknaden. Finns det ett personalbehov på AB Volvo är idén att de kommer få en anställning som montör i Tuvefabriken. Men om det inte finns ett behov ska deltagarna ha fått tillräckligt med erfarenhet för att kunna ta ett annat industriarbete.

Ansvar att hjälpa

– Vi ser positivt på detta och tycker det är bra att företaget tar sitt ansvar och hjälper personer långt ifrån arbetsmarknaden, säger Magnus Hansson från den lokala verkstadsklubben som förhandlat fram den nya anställningsformen.

Gustaf Engbusk

Ny klubb på gång på Volvo Car Retail?

■ De cirka 150 medlemmar som är verkstadsmekaniker på Volvo Car Retail, har kommit långt med diskussionerna om att bilda en egen fackklubb. Idag har de bara avdelningsombud och skyddsombud. Samtalen om förändringen har pågått länge, både bland medlemmarna och i avdelningen.

Eftersom medlemsantalet är så stort finns ett tydligt behov av att bilda en klubb dit medlemmarna kan vända sig med olika typer av fackliga frågor. Med en egen klubb kan de dessutom själva förhandla med arbetsgivaren. Idag kallas en ombudsman från avdelningen in i sådana lägen.

Den 1 februari gick de över från teknikavtalet till motorbranschavtalet efter en så kallad verksamhetsövergång.

Medlemsminskning i LO har bromsat in

■ 2023 slutade med drygt 6 000 medlemmar färre för LO. Det låter negativt, men på LO ser man det som något av ett

trendbrott eftersom medlemstappen under de två föregående åren var större. Förra året minskade Byggnads med drygt 2 400 medlemmar, Kommunal ökade

med fler än 3 600 och IF Metall tappade nästan 1 800.

LO är fortfarande en mycket stor och inflytelserik organisation med närmare 1,4 miljoner medlemmar.

Dystert i arbetslivet med många dödsfall

■ 62 människor miste livet i olyckor på svenska arbetsplatser förra året. Antalet har inte varit så högt på tolv år. Genomsnittet för de senaste tio åren är 44 dödsfall, ökningen är med andra ord mycket kraftig.

Flera av olyckorna fick stor uppmärksamhet, bland annat bygghissen som rasade från hög höjd på ett bygge i Stockholm. Alla de fem personerna i hissen dog. En annan uppmärksam olycka var när en 14-årig pojke blev ihjälklämd under en mindre hjullastare. Han hade sommarjobb på en gård och skulle inte ha fått köra lastfordonet.

▲ Lena Thornblad, Björn Ivarsson, Marie Stenquist och Carina Cajander.

Fokus på fyra områden för framtidens förtroendevalda

Efter omorganiseringen av IF Metall Göteborg förra året har det skapats många nya arbetsgrupper. En av dessa är gruppen som arbetar med framtidens förtroendevalda. De kommer under året att starta upp sin verksamhet med att stötta förtroendevalda ute på metallarbetsplatserna i Göteborg.

Ansvarig för denna grupp är Lena Thornblad och hon kan nu berätta att de kommer att arbeta med fyra områden under 2024, nämligen följande:

- **Stärka arbetsplatsombuden.** På mindre företag finns det ofta ett arbetsplatsombud som fungerar som IF Metalls lokala representant på arbetsplatsen. Deras roll varierar och vissa har förhandlingsmandat och hjälper medlemmar allt ifrån löneproblem, försäkringar till organisering av medlemmar. Gruppen kommer att under året anordna arbetsplatsombuds dagar, där våra AO kommer att få utbildning och få en plats att träffas, få information och diskutera aktuella frågor.

- **Ta vara på de förtroendevalda som har gått GAF-utbildningen.** Gruppen kommer att följa upp de förtroendevalda som har

genomgått utbildningen och se hur klubbar/avdelningen har tagit vara på deras kompetens.

- **Utveckla RSO- och RFO-verksamheten.**

Avdelningen behöver nya RSO och RFO som är ute och besöker mindre arbetsplatser. Här vill gruppen hitta och stötta förtroendevalda på framför allt mindre arbetsplatser och ge dem möjligheten att växa och bli RSO/RFO så de kan hjälpa medlemmar på liknande företag. För vem kan arbetsmiljöproblematiken bättre än andra som arbetar i den branschen?

- **Starta ett projekt för att utveckla kvinnliga förtroendevalda tillsammans med jämställdhetsgruppen.**

Man vill starta ett forum där kvinnor kan träffas och stötta varandra så att man i framtiden vågar ta nya uppdrag. Detta leder till att vi i Göteborg kan få en mer jämställd representation.

Vi hoppas att detta arbete kommer att leda till en starkare och en än bättre facklig organisation framöver!

Gustaf Engbusk

Förkortningar:

AO = Arbetsplatsombud
GAF = Göteborgs Arbetares Folkhögskola
RSO = Regionalt skyddsombud
RFO = Regionalt fackligt ombud

Ingen dag den andra lik i utvecklingsverkstaden

I Arendals industriområde arbetar cirka 20 metallare med att hjälpa Volvos konstruktörer med att ta fram nya bussar och testa dessa i olika miljöer och situationer innan man börjar serieproduktionen i Volvos chassifabrik i Borås.

Två av dessa är Bosse och Kent som har jobbat på Volvo i 40 respektive 35 år. Erfarenhet och kunskap är en central del i deras arbete!

För att kunna arbeta på bussutvecklingen behöver man vara villig att lära sig och utvecklas, eftersom man hela tiden arbetar på helt nya produkter som inte finns på marknaden. Man måste helt enkelt lära sig själv, säger Bosse.

– Exempelvis började vi att arbeta med 600 volt och elbussar innan det fanns utbildningar på området, ibland är vi först i världen med att arbeta med en ny teknik och de nya produkterna i utvecklingsverkstaden. Vilket gör jobbet både utmanande och spännande.

Två inriktningar

Som arbetare finns de två inriktningar på arbetet i verkstaden. Antingen arbetar man som Kent. Det vill säga lite mer mot el, bygga kabelmattor, testar laddsystem, batteri, stöttar konstruktion i arbetet med självkörande system och nya elsystem. Den andra inriktningen, som Bosse arbetar med, är mer åt att bygga delar, verktyg och konsoler i stål. Det innebär att man svetsar, bockar och svarvar. Sen möts man på bussarna och jobbar tillsammans för att tillgodose konstruktörens önskemål.

– Här gäller det att man är kreativ och vill lära sig ny kunskap för att klara jobbet, menar både Bosse och Kent.

Trivs väldigt bra

Arbetet sker både på plats i Arendal, men man är även ute och genomför driftstester både i Kiruna på vintern och Spanien på

▲ Kent och Bosse i Volvo Buss utvecklingsverkstad.

▲ Jobbet med ny teknik i bussutvecklingen är både utmanande och spännande.

▲ När man slutar arbeta kan man få sin overall hissad i taket.

sommaren för att testa produkterna i både värme och kyla.

Mycket jobb på utvecklingsavdelningen är roligt men det finns även mindre roliga uppgifter, som att lyfta in sandsäckar i bussen för att simulera en full buss blir det många ton sand att lyfta in.

Men medlemmar trivs dock väldigt bra och här slutar man bara när man går i pension eller blir tjänsteman. Då kan man

få sin overall upphängda i taket på samma sätt som när man får sin tröja upphängd i taket i Scandinavium när man lämnar Frölunda Hockey efter en lång karriär.

När man åker en ny Volvobuss i framtiden är den ett resultat av Kents, Bosses och de andra metallmedlemmarnas hårda arbete att testa, utvärdera och förfina den nya tekniken.

Gustaf Engbusk

– Vi har stor erfarenhet av aktivt arbetsmiljöarbete och de risker som arbete med kemikalier innebär och hur det kan påverka människor som arbetar med det. Skyddsombuden jobbar hårt med att minska riskerna och vi arbetar aktivt med företaget för att det inte ska ske olyckor och arbetssjukdomar, säger Jonas Aderstål som är huvudskyddsombud på International Färg AB.

Kemiska hälsorisker: Utän aktivt arbete, en tickande bomb

International Färg AB, som är en del av Akzo Nobel-koncernen, tillverkar rostskyddsfärg till stora stålkonstruktioner. Bland annat har färgen som tillverkas på fabriken i Angered målats på konstruktioner som Öresundsbron, Old Trafford, och väldigt många av de internationella fotbollsarenor, som till exempel VM i Sydafrika, EM i Polen/ Ukraina. Men också mer lokalt – bilbron i Göteborg som kallas "Röde orm", fartyget Göteborg, Eriksbergskranen och väldigt många vindkraftverk har målats med färgen som tillverkas på denna fabrik. International har fabriker i princip varje världsdel.

Respekt för kemikalier

– Rent historiskt var färgindustrin ett väldigt smutsgigt och hälsovådligt arbete. Som tur är så har det

ändrats. Men vi har genom åren haft en del arbetsjukdomar, olyckor och det är något som både vi som skyddsorganisation och företaget ser det som något som vi inte får hamna tillbaka i, menar Jonas Aderstål

Respekt för kemikalier

– Men kemikalier utvecklas, det kommer nya och då gäller det att vi alla är på tårna och är försiktiga. Man skall inte vara rädd för kemikalier, men man skall ha respekt, fortsätter Jonas.

2019 dog cirka 100 000 människor inom EU av yrkesrelaterade sjukdomar. Och siffran är självklart svår att säkerställa, för fler kan ha blivit sjuka och gått bort trots att man inte kan påvisa att det beror på arbetet. Men även om en anställd kanske inte får en livshotande sjukdom, så kan livet förändras till det sämre för att man hanterat kemikalier på arbetet.

Slutna system numera

– Jag fick astma för cirka 12 år sedan. Läkarna kan ju inte till 100 procent visa på att det är på grund av mitt arbete, men under en längre period jobbade jag med bland annat isocyanater, som är en sort hårdplast. Man hade inte jättemycket koll på den produkten förut, men nu kan man via forskning se att den påverkar dina lungor genom att man fått den på huden. Det krävs oerhört mycket skydd för att öppet hantera den sortens produkter.

– Numera är den produkten i helt slutna system så nu hanteras den inte öppet på något sätt. Men detta har gjort att jag inte får vistas inne i fabriken alls, säger Erik Lindgren som är klubbordförande.

International Färg AB har länge arbete med ke-

▲ Manchester Uniteds klassiska fotbollsarena Old Trafford är målads med färg från fabriken i Angered. Foto: Net Callaghan

▲ Erik Lindgren är klubbordförande, Lars Pettersson lokalt skyddsombud och Jonas Aderstål huvudskyddsombud på International i Göteborg.

miska hälsorisker, Systematiskt arbetsmiljöarbete, rutiner och skyddsronder. Men skyddsombuden går även egna ronder för att få bukt med eventuella brister i arbetsmiljön.

Stort fokus på arbetsmiljön

– Vi har många forum med företaget där arbetsmiljön har stort fokus. Och vårt styrelsearbete har också arbetsmiljön som högsta prioritet. Även om arbetsgivaren har ansvar för arbetsmiljön, så har du också som anställd ett ansvar att sköta regler och rutiner för att skydda dig själv och andras hälsa, poängterar Lars Pettersson, kassör och lokalt skyddsombud.

Kristofer Bergman

▲ Även på Röde orm (Partihallsförbindelsen) användes företagets färg

Foto: Gegik

Jämställdhetsutbildning för alla fackliga på Saab

Efter samråd med företaget och med stöd av avdelningens studieorganisation genomförde nyligen 25 förtroendevalda på Saab Surveillance i Göteborg en jämställdhetsutbildning.

En sak som flesta deltagare uppskattade var möjligheten att utbildningen genomfördes på den egna arbetsplatsen. Kanske var det som bidrog att deltagandet var nästan hundra procentigt.

▲ Det var stor uppslutning på jämställdhetsutbildningen för förtroendevalda på Saab Surveillance.

Jämställdhet är en av viktigaste rättvisefrågorna och är ett högprioriterat område hos IF Metall sedan många år tillbaka. IF Metall var tidigt att deklarerat sig som feministiskt förbund och har sedan dess arbetat aktivt mot diskriminering i arbetslivet och i samhället.

Under åren har IF Metall haft en hel rad kongressbeslut som har resulterat i många bra och framgångsrika projekt och aktiviteter i syfte att förbättra kvinnornas situation i arbetslivet, främja likabehandling, förebygga diskriminering och skapa en inkluderande arbetsplats.

En av de senaste satsningarna på temat "jämställt arbetsliv" är att alla metalls förtroendevalda ska genomgå den grundläggande jämställdhetsutbildning.

Finns alltid utvecklingspotential

– Jämställdhet är en kunskapsfråga, menar Veronica Pählman, studieansvarig på Saab:s verkstadsklubb, som tycker att det alltid finns utvecklingspotential och något att lära sig.

Hon tillägger att handledarna från ABF, Angelica och Arash, var duktiga och lyckades

des fånga deltagarnas intresse, speciellt när de använde sig av bra exempel från verkligheten. Grupparbete samt avsnitt om "härskartekniken" var enligt henne mest lärorikt och upplysningsfullt för deltagarna.

Berör allt arbete

– Större uppslutning kring jämställdhetsarbete och bättre samverkan mellan i alla led! Det är något som HSO Kjell Johansson tror att utbildningen har resulterat i.

– Det finns nästan inget fackligt eller skyddsarbete som inte berör eller har med jämställdhet att göra. Det är allt från rekrytering av personal, löner, val av fackliga representanter, arbetsplatsen utformning. Alltså allt som vi arbetar med dagligen.

David De Fine Licht är kontaktombud och påpekar att jämställdhet är ett ganska brett ämne som kräver ständigt utveckling och insikt hos både medlemmar och fackligt aktiva.

– Alla deltagare är enade om att jämställdhet såväl som kunskapsfrågan engagerar och utvecklar oss till att bli bättre människor, både på arbetsplatsen och i samhälle för övrigt. Samtidigt, med all rätt vi kan konstatera att alla har ansvar för jämställdheten.

Samir Ljutic

Så här långt har vi kommit:

- 1859: Kvinnor får rätt att inneha vissa lärartjänster.
- 1873: Kvinnor får rätt att ta akademisk examen med några undantag (jur.lic. & teologi).
- 1874: Gift kvinna får rätt att bestämma över sin egen inkomst.
- 1921: Första riksdagsvalet där kvinnor får rösta.
- 1925: Kvinnor får, med vissa undantag, samma rätt som män till statliga tjänster.
- 1939: Förvärvsarbetande kvinnor får inte, med vissa undantag, avskedas på grund av havandeskap, förlösning eller giftermål.
- 1971: Särbeskattning, det vill säga individuell beskattning av arbetsinkomst, ersätter sambeskattning.
- 1977: Jämställdhetsavtal mellan SAF och LO-PTK.
- 1980: Lag mot könsdiskriminering i arbetslivet införs.
- 1989: Alla yrken öppna för kvinnor, även inom försvaret.
- 2009: Diskrimineringslagen träder i kraft. Den omfattar bland annat diskriminering på grund av kön.

▲ Arash Dodangeh och Angela Persson från ABF höll i utbildningen.

Klas Gillberg och David De Fine Licht. ▼

Några av IF Metalls mål

Vi vill ha jämställda arbetsplatser – några frågor är särskilt viktiga:

- Kvinnor och män ska kunna arbeta ett helt arbetsliv utan att skada sig fysiskt eller psykiskt.
- Kvinnor och män ska få utbildning och utveckling i arbetet i samma omfattning.
- Kvinnor och män ska ha likvärdig lön och löneutveckling.

Vi vill ha ett jämställt förbund – några frågor är särskilt viktiga:

- Kvinnor och män ska ha samma inflytande i det fackliga arbetet på arbetsplatsen.
- Kvinnor och män ska ha samma makt och inflytande i avdelningen.
- Kvinnor och män ska ha samma makt och inflytande i förbundet.

Vi vill ha ett jämställt samhälle – några frågor är särskilt viktiga:

- Kvinnor och män ska ha samma möjlighet till utbildning. Det nuvarande mönstret med kvinno- respektive mansdominerade yrkesutbildningar måste brytas. Skolans studie- och yrkesorientering behöver förbättras. Det behövs särskilda satsningar för att informera tjejer om vad ett jobb inom industrin innebär.
- Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och rättigheter i arbetslivet, ett centralt krav är lika lön för lika arbete.
- Kvinnor och män ska vara lika representerade på beslutsfattande poster.

Medellön i de tio största yrkesgrupperna 2018

Månadslön i kronor

Yrkesgrupp	Månadslön	
	Kvinnor	Män
Butikspersonal	28 500	30 700
Grundskollärare, fritidspedagoger, förskollärare	32 300	32 100
Undersköterskor	28 400	28 300
Skötare, vårdare, personliga assistenter m.fl.	27 500	27 400
Kontorsassistenter och sekreterare	30 000	31 000
Försäkringsrådgivare, företagssäljare, inköpare m.fl.	38 600	44 200
IT-arkitekter, systemutvecklare, testledare m.fl.	44 200	45 500
Barnskötare, elevassistenter m.fl.	23 900	23 400
Snickare, murare, anläggningsarbetare	27 200	32 400
Ingenjörer, tekniker	38 500	41 400

Källa: Lönestrukturstatistiken, Medlingsinstitutet (MI).

▲ Kristine Holmberg och handledaren Arash Dodangeh.

Sju av tio svenskar kommer att EU-rösta

■ 70 procent av svenskarna kommer att rösta i EU-valet i juni. Det framgår av en stor undersökning som beställdes av EU-parlamentet. Frågan ställdes i september-oktober förra året. De tillfrågade fick ange hur stor sannolikheten var att de skulle rösta om valet skulle hållas i nästa vecka.

I fråga om röstvillighet kom Sverige på andra plats i undersökningen. Danmark var bäst. Där svarade 77 procent att det var mycket troligt att de skulle rösta i EU-valet.

I det förra EU-valet, 2019, deltog lite drygt hälften av de röstberättigade europeerna. Högst var valdeltagandet i Belgien där det är obligatoriskt att rösta. Lägst var det i Slovenien där bara 23 procent deltog. Sverige landade på drygt 55 procent och snittet för hela EU blev något mer än 50 procent. (Källa: Europabarometern)

Intresset för politik minskar bland unga

■ Ungdomar mellan 15 och 24 år har allt mindre intresse för politik. Den årliga undersökningen Ungdomsbarometern visar att andelen politiskt intresserade har sjunkit från 50 till 38 procent under de senaste fem åren.

Undersökningen visar också att unga människors tilltro till politiker har gått ner. Fler än hälften (56 procent) tror inte att politiker kan lösa samhällsproblemen.

Att demokrati är det bästa styrelseskicket anser de flesta ungdomarna, men 13 procent håller inte med om att demokrati är det bästa systemet för att styra ett samhälle. Andelen unga killar som inte håller med är 20 procent.

Damberg maktfaktor inom svensk ekonomi

■ Den som nådde ut till flest människor och skapade mest engagemang inom svensk ekonomi 2023 var tidigare finansministern Mikael Damberg (S). Han är utsedd av Maktbarometern till "Årets makthavare: Ekonomi". Förstaplatsen kniper han före sittande finansminister Elisabeth Svantesson (M). På tredje plats kom tidningen Dagens Industri.

Sedan 2017 presenteras Maktbarometern årligen de personer, företag eller organisationer som är mäktigast bland svenskar i de mest populära digitala kanalerna. Listningen görs av Medieakademien på uppdrag av Sparbankernas riksförbund.

Vi behöver EU-politiker som kavlar upp ärmarna

I JUNI GENOMFÖRS ett av världens största och viktigaste val, det till Europaparlamentet. I EU avgörs många frågor som påverkar svenska arbetare.

Den svenska kollektivavtalsmodellen har tjänat svenska arbetare väldigt väl med stora reallöneökningar de senaste decennierna. Det krävs att vi skickar socialdemokrater som står upp för den till Bryssel. Ett par exempel där detta är aktuellt:

1. Det finns de som vill ha lagstiftning om arbetsvillkor och löner på EU-nivå. Det vore skadligt för den svenska modellen eftersom många skulle se den som överspelad om det infördes ett parallellt system med lagstiftning. Och det räcker att titta på USA för att bli avskräckt från ett system med minimilön. Många amerikanska arbetare tjänar enbart minimilönen och har knappt råd med mat och hyra.

2. Socialdemokraterna har varit drivande i att genomföra ändringar för att säkerställa att svenska löner och villkor ska gälla i Sverige, exempelvis vad gäller transportsektorn.

Sverige plågas idag av inflation, gängkriminalitet, försämrat säkerhetsläge, terrorhot och klimathot. Inget av detta är problem som stannar vid våra gränser och

▲ Rösta på Kristofer Bergman från IF Metall i EU-valet!

därför inget som vi kan hantera på egen hand.

Men de högerpopulistiska krafter som vill att EU drar sig tillbaka, som inte vill att vi gemensamt tar tag i problem som vi enbart kan lösa gemensamt, håller på att växa sig rekordstarka. Vi behöver politiker i Bryssel som kavlar upp ärmarna och tar tag i de viktiga frågorna. Som ser till att EU står enat och samarbetar i säkerhetsfrågorna, tar tag i klimatfrågorna och står upp för arbetarnas intressen.

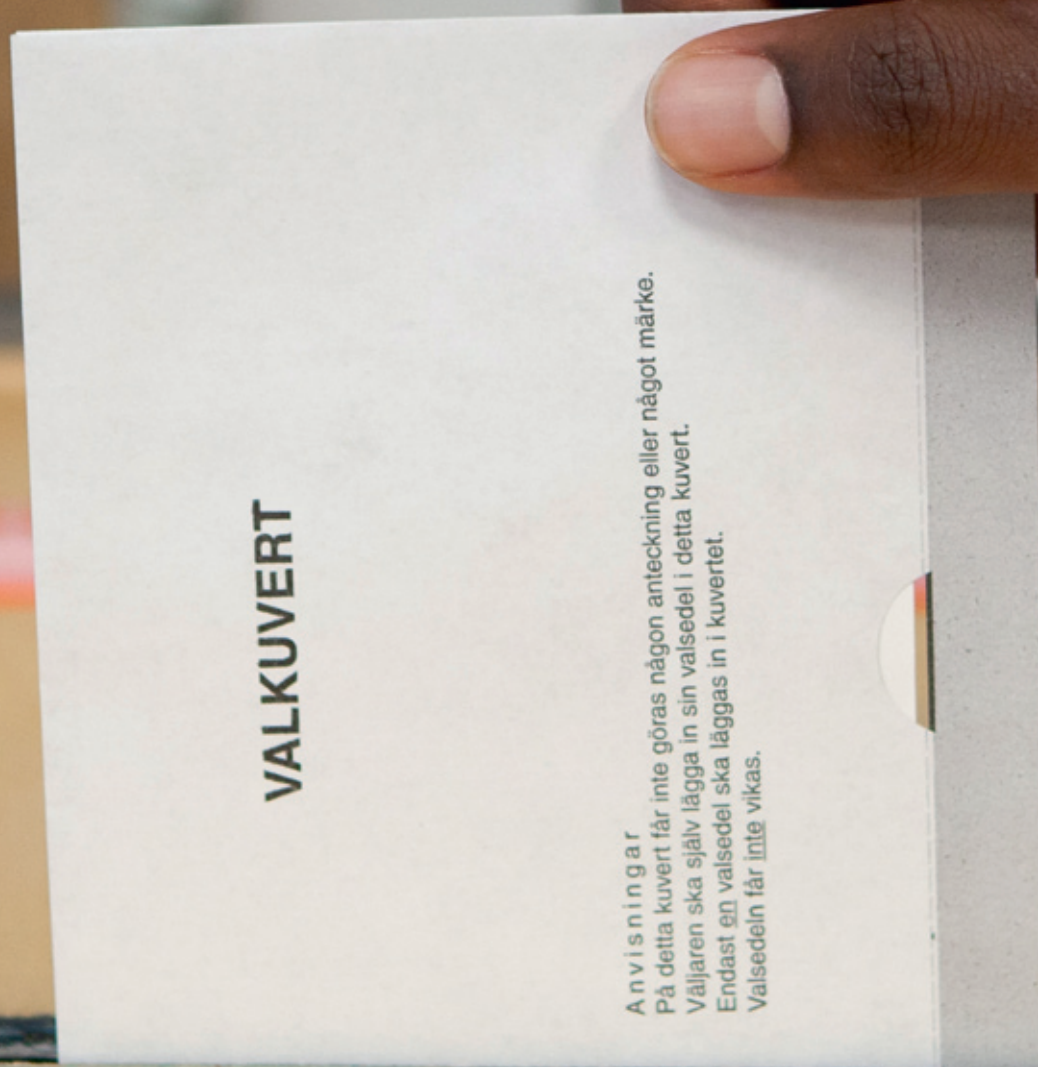
VI BEHÖVER HELT enkelt fler socialdemokrater i Bryssel. Varför inte rösta på IF Metallaren Kristofer Bergman från Göteborg? Gå och rösta i EU-valet!

SAMTIDIGT FINNS IDAG mängder med utmaningar som endast kan bemötas effektivt i samarbete med andra

Mattias Jonsson
Riksdagsledamot och ordförande för Socialdemokraterna i Göteborg

EU-valet

VALKUVERT

Anvisningar
På detta kuvert får inte göras någon anteckning eller något märke.
Väljaren ska själv lägga in sin valsedel i detta kuvert.
Endast en valsedel ska läggas in i kuvertet.
Valsedeln får inte vikas.

Den 9 juni är det val till Europaparlamentet. På de följande sidorna berättar fackliga representanter på tre stora industriföretag i Göteborg varför resultatet i EU-valet är viktigt för jobben hos oss. ▶

IF Metallröster från tre exportstarka Göteborgsföretag:

Bra med ännu bättre samarbete mellan EU-länderna

– Resultatet i EU-valet blir extremt viktigt för jobben hos oss. Vi är väldigt beroende av handeln med EU och Europa.

Industriarbetarnas ledare på tre exportföretag i Göteborg är tydliga. Zarko på SKF, Kerstin på Vitrolife, Samir och Rune på Assa Abloy vill att valresultatet ger ännu bättre samarbete mellan EU-länderna. De vill absolut inte att nationalistiska partier ska sätta käppar i hjulen för svensk export och svenska jobb...

KF:s strategi är att vara så nära kunderna som möjligt, förklarar klubbordförande Zarko Djurovic. Närhet betyder kortare transporter, lägre klimat- och miljöpåverkan. I oroliga tider minskar vi riskerna för att våra långväga transporter ska fastna i en konflikt-härd någonstans på jorden.

Nödändigt med smidig handel

För fabriken i Göteborg är EU-marknaden avgörande.

Zarko Djurovic.

Hela 59 procent av försäljningen från SKF:s fabrik i Göteborg går till kunder i EU.

– Hela 59 procent av vår försäljning går till kunder i EU, säger Zarko.

SKF:s största fabrik ligger i Tyskland och det finns anläggningar i en hel rad andra EU-länder. För att allt ska fungera bra när företaget har fa-

briker på många platser, är det nödvändigt att kontakter, transporter och handel löper smidigt.

I EU-valet i juni vill Zarko självklart se framgångar för de partier som är för frihandel. Den riktningen är oerhört viktig för SKF och för alla dem som arbetar där.

– Om nationalistiska partier får större makt efter valet och bygger handelsmurar runt sina länder, så är det direkt skadligt för oss. Den risken minskar om vi röstar på partier som vill bygga vidare på EU-samarbetet och på gränser som är öppna för handel.

EU är en stor marknad för Vitrolife

I Högsbo, mindre än två mil sydväst om SKF i Gamlestaden, ligger Vitrolife. Här är Kerstin Jansson klubbordförande.

Vitrolife är ett svenskt företag som startade 1994 och som numera är en global koncern. Deras medicinska utrustningar för provrörsbefruktning säljs i hela världen, inte minst i EU-länderna.

Kerstin Jansson.

– I produktionen tillverkar vi specialiserade instrument som används för att hantera mänskliga ägg, spermier och särskilda medier där bäbisarna blir till, berättar Kerstin.

– Allt vårt arbete görs i renrum och det är ett hantverk. Det är mänskliga ögon som granskar och godkänner produkterna. Det är de bättre på än robotar.

Förstår vad EU betyder för jobben

Kerstin har ett mycket specifikt perspektiv på samverkan inom EU:

– Att göra barn i exempelvis Polen, Spanien och Portugal ska vara lika möjligt som i Sverige. De ska också få de bästa grejorna för sina provrörsbefruktningar. De grejorna tillverkar vi här i Göteborg.

– För oss på Vitrolife i Göteborg är företagets globala närvaro alltid påtaglig. Varje månad får cirka 25 personer från fertilitetskliniker i hela världen utbildning hos oss. De har blivit en del av vår vardag och jag är säker på att medlemmarna förstår hur mycket EU betyder för oss och för våra jobb.

Samtal över gränserna inom Assa Abloy

I Mölnlycke, drygt en och en halv mil österut från Vitrolife, ligger Assa Abloy Opening Solutions Sweden. Samir Ljusic är IF Metallklubbens ordförande. Rune Hjältn är också med i klubbens styrelse. Samtidigt är han sedan 2007 ordförande i Assa Abloy europeiska företagsråd (EWC).

Rune Hjältn.

– På företag med sammanlagt fler än 1 000 anställda, i minst två länder på EU:s inre marknad, kan facken bilda ett EWC, förklarar Rune. EWC ger facken rätt till information och samråd med företaget, ungefär som en europeisk medbestämmande-lag.

– Facklig samverkan och fackliga samtal med företaget över gränserna är väldigt viktigt för oss eftersom vi är en global koncern. I Europa har vi produktion i 17 länder och härifrån kommer också en tredjedel av vår omsättning.

Fri handel är som livsluft

Samir kallar den fria handeln inom EU för livsluft för Assa Abloy. Det finns ett stort utbyte mellan de olika produktionsenheterna.

– Utbytet måste vara enkelt, slår Samir fast. Handelshinder som tullar skulle förändra förutsättningarna helt för oss. Det vore väldigt olyckligt i en tid när jobb flyttas tillbaka från andra delar av världen till Sverige och EU.

– Därför blir EU-valet extremt viktigt för oss. Fortsatt frihandel ger fler jobb medan nationalism och handelsmurar skulle ge motsatsen.

Ulf Axelsson

Samir Ljusic.

Fortsatt frihandel ger fler jobb medan nationalism och handelsmurar ger motsatsen.

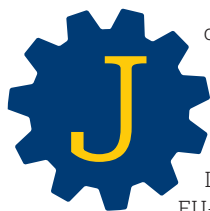

Arkivbild: LO.

Johan kommer att stå på fackets sida i EU

Visst kan fackförbund som IF Metall påverka beslut i EU. Johan Danielsson vet. Han var den EU-parlamentariker som hjälpte IF Metall att driva igenom en nollvision för hela EU mot dödsolyckor i arbetslivet. Inför EU-valet i juni ser han gärna att IF Metallklubbar står upp för öppna handelsvägar i Europa.

– Det blir avgörande för framtiden för svenska industrijobb och svensk industri.

Johan Danielsson var EU-parlamentariker 2019–2021. Sedan minister i Magdalena Anderssons (S)-regering. Nu är han LO-förbundens kandidat i EU-valet igen.

– Hur det går i valet kommer i hög grad att påverka IF Metalls medlemmar, konstaterar han.

EU är en självklar arena

Att svenska industriföretag är framgångsrika på sina exportmarknader är grunden för hela landets ekonomi.

– Mer än hälften av allt vi exporterar går till länder på EU:s inre marknad. Mer handel över öppna gränser ger fler jobb i Sverige.

– Lika betydelsefullt är det att vi utan hinder kan importera allt det som inte produceras här.

Samverkan över öppna gränser är nyckeln. Det gäller också andra stora frågor.

- Den globala klimatomställningen löser ingen nation på egen hand.
- Tillgång till billig hållbar el är blir lättare att lösa tillsammans.

För Johan är EU den självklara arenan för att bidra till sådana lösningar i Sverige och övriga Europa.

Medlemmar kan påverka

Han ser också tydliga fördelar med att samverka om arbetsmiljöfrågor i EU.

– IF Metall väckte för flera år sedan ett förslag om nollvision i hela EU mot dödsolyckor på jobbet. Jag kampanjade för för-

slaget 2019 och lyckades när jag kom in i Europaparlamentet övertala EU-kommissionen att presentera en gemensam vision.

Fler än 3 000 människor i EU mister sina liv i arbetsolyckor varje år, men starkt facklig inflytande kan leda till förändring genom nollvisionen.

– Medlemmar i facket faktiskt kan påverka politiken även på EU-nivå, om de bara röstar fram partier som är beredda att lyssna.

Enorma pengar att spara

Johan hävdar att finns mycket mer att göra på arbetsmiljöområdet. Fler än 120 000 människor i EU drabbas varje år av cancer som de fått på sin arbetsplats. Med gränsvärden för exponering mot farliga ämnen kan riskerna minska.

Gemensamma arbetsmiljöregler sparar både mänskligt lidande och kostnaderna för samhället. Enligt EU-kommissionens beräkningar kostar arbetsplatsrelaterade olyckor och sjukdomar medlemsländerna 5 000 miljarder kronor per år (2019). För varje krona som investeras i arbetsmiljö får arbetsgivaren runt dubbelt så mycket tillbaka.

Ulf Axelson

Även bemanningsanställda får nu rätt till deltidspension

Under avtalsrörelsen 2020 drev IF Metall tillsammans med de andra LO-förbunden kravet om att inbetalningar till avtalspension ska ske under alla år man jobbar. I förhandlingarna lyckades man få ner åldern för när avtalspensionen ska börja betalas in.

■ nnan började arbetsgivarna att betala in din avtalspension när du fyllt 25 år. Efter förhandlingarna mellan LO och Svenskt Näringsliv slöts en överenskommelse om att man från 2021 till 2023 ska vara nere på 22 års ålder. Det betyder att man sänkte åldern i tre etapper:

- 1 januari 2021 till 24 år
- 1 januari 2022 till 23 år
- 1 januari 2023 till 22 år

Inom bemanningsbranschen finns en stor grupp unga under 25 år, det är inte ovanligt att få sin första anställning på ett bemanningsföretag. För IF Metall var det

viktigt att det även skulle gälla bemanningsanställda.

Unga i bemanningsbranschen fick en extra vinst under avtalsrörelsen 2020, då förhandlingarna också resulterade i att från den 1 januari 2023 ska bemanningsanställda få ta del av den extra pension, till exempel deltidspension, som finns ute på kundföretagen där man tillfälligt arbetar.

Det betyder att delpensionspremie, eller motsvarande extra pensionspremie som finns i det kollektivavtal som finns hos det företag du är inhyrd hos, ska räknas med i GFL (genomsnittligt förtjänstläge). Ifall man är hos ett kundföretag som saknar central överenskommelse ska 0,4 procent avsättas som delpensionspremie, det gäller även om företaget man är inhyrd hos inte omfattas av ett centralt kollektivavtal.

GFL består nu av tre delar: tidlön, presentationslön samt delpensionspremie.

Syftet med GFL är att kunna räkna ut vilken lön konsulten ska ha, detta görs genom att räkna ut den genomsnittliga lönen för dom med jämförbara arbetsuppgifter hos kundföretaget.

Daniella Pecanac

Kostnad för att bo ökade mest förra året

■ Massor av priser steg under 2023, men det som ökade mest i pris var boendet. SCB har räknat fram att snittkostnaden över året visar på en ökning med 12,2 procent. Hack i häl på den ökningen kommer priserna för livsmedel och alkoholfria drycker som gick upp med en årsmedelnivå på 12,1 procent.

Lägst prisökningar blev det för post med 0,6 procent och för telekommunikation med 3,9 procent.

Flest klagomål handlar om fordon

■ Att köpare och säljare blir oense om ett bilköp är den vanligaste kategorin av frågor (20 procent) som kommer till kommunernas konsumentvägledning. Det visar statistik från Sveriges Konsumenter.

De näst vanligaste klagomålen handlar om hantverkare som gjort jobb som konsumenten inte är nöjd med (17 procent) och där efter kommer missnöjdhet med telekom-tjänster.

Lift för världens fem rikaste män

■ Mer än dubblerad förmögenhet sedan 2020. Det har världens fem rikaste män fått. Tillsammans äger de nu motsvarande en god bit över 9 000 miljarder kronor.

Samtidigt har mer än hälften av jordens befolkning, 4,8 miljarder människor, blivit fattigare. Organisationen Oxfam gör de här mätningarna och där finns en oro för att konflikter startar lättare när ojämlikheten ökar.

Ett studieår när vi kunde träffas igen

■ – Förra året fick vi en stor uppgång av studierna i avdelningen. Sammanlagt ökade antalet medlemmar i våra utbildningar med 15 procent. Ser vi enbart till kvinnorna i avdelningen så var ökningen ännu större – över 20 procent.

Det berättar Dan Karlberg som är ordförande i studiekommittén i IF Metall Göteborg.

Han ser 2023 som det första "normalåret" efter pandemin. 99 procent av avdelningens utbildningar blev fysiska igen. Deltagarna kunde träffas "på riktigt".

– Återgången från de digitala utbildningarna under pandemin uppskattades av både kursdeltagare och handledare, säger Dan. Det blev tjöt på fikapauserna igen. Vi får ut så mycket mer av att se och höra varandra med blickar och annat kroppsspråk.

Det finns exempel på utbildningar som fick både dubblas och tredubblas för att kunna ta emot alla deltagare. En av dem var en grundutbildning i jämställdhet för förtroendevalda.

– Att vi har en studieskuld efter pandemin är tydligt. I avdelningen finns förtroen-

devalda som inte har fått utbildningarna som de ska ha för sina uppdrag. Det finns också medlemmar som anställts under pandemiåren och som vi inte har hunnit med att ge utbildningar.

Anmärkningsvärt i statistiken om studieaktiviteten, är att en tredjedel av de medlemmar som deltog i studierna var kvinnor. Det ska ställas i relation till att knappt var fjärde medlem i avdelningen är kvinna.

För 2024 siktar studiekommittén på fortsatt ökning av studierna.

– Vi har tagit höjd för det, säger Dan.

Arkivbild: Adobe Stock

Medlemsantalet har klättrat över 23 000

- Fler än 23 000 IF Metallare i Göteborg. Antalet **aktiva medlemmar** i avdelningen ökade med 343 och landade på 23 111 vid årsskiftet. Ökningen är fem gånger större än året innan och med bara ett undantag har medlemsantalet ökat varje år sedan 2014.

- Fler än **tre av fyra** industriarbetare i Göteborg är medlemmar i IF Metall.

- Även 2023 blev **kvinnornas andel** av medlemsantalet lite större och den är drygt 23 procent. Totalt har avdelningen 5 372 kvinnliga medlemmar – en påspädning av de tidigare årens tydliga ökning.

- Industrierbetarna i Göteborg blir i genomsnitt **allt yngre**. 7 912 unga medlemmar (16–30 år) i avdelningen, motsvarar mer än en tredjedel av det sammanlagda antalet. Sett till den totala ökningen av medlemmar (+343), står de unga (+232) för mer än två tredjedelar.

- Förra året tog 131 studerandemedlemmar klivet till att bli **fullvärdiga medlemmar**. Sedan flera år får de som avslutar sina gymnasiestudier telefonsamtal från avdelningen med erbjudande om att ta del av alla förmånerna och tryggheten med fullt medlemskap. Telefonkampanjen är numera en etablerad del av avdelningens medlemservice.

- Antalet **studerande medlemmar** i IF Metall Göteborg minskade förra året med 50 till 126.

- Antalet **nytecknade kollektivavtal** landade förra året på 55. Det är i stort sett samma antal som förra året. Ett avtal som vid årsskiftet fortfarande inte hade blivit tecknat var det med Tesla. Avdelningens ansträngningar att nå framgång där startade för mera än fem år sedan.

- I IF Metall Göteborg finns **151 avdelningsombud** vilket är en minskning med 13 i förhållande till 2023.

- Under året hälsades **två nya ombudsmän** välkomna till anställningar i avdelningen. De nya är Sofia Rodin och Vladimír "Vlada" Jankovic.

- Avdelningens yngsta medlem vid årsskiftet var 17 år och den äldsta hela 105 år. **Varmt Grattis!!!**

Testar en ny metod att få fler medlemmar

Att organisera en ännu större andel av industriarbetarna i Göteborg. Det är uppdraget för en ny arbetsgrupp med fem personer som avdelningen har satt samman. Tanken är att de ska åka ut och träffa nyanställda.

Det kan vara svårt att nå industriarbetare i företag där det inte finns en IF Metallklubb och inte heller ett avdelningsombud. Till de arbetsplatserna finns inga kanaler för tät direktkontakt.

Ut och träffa

– I år ska vi pröva en ny metod som går ut på att träffa nyanställda så snart som möjligt efter att de börjat på jobbet, säger ombudsman Angelica Teiffel.

– Till att börja med har vi valt ut 30 företag som får brev där vi ber dem att kontakta oss när de gör en nyanställning. Då gör vi en bokning och ett par ur vår arbets-

▲ Angelica Teiffel.

grupp åker till företaget, ger en timmas facklig introduktion och gör erbjudet om möjligheten att bli medlem.

Tanken är att stegvis bygga ut arbetsgruppen med fler personer som kan hålla introduktioner.

Successivt ska avdelningen också kontakta fler och fler företag.

Rättvisefråga

För IF Metall är det en rättvisefråga. Alla, oavsett var de blir anställda, ska få information om de förmåner och den trygghet som ingår i att vara medlem.

– Parallellt med detta ska vi stärka klubbarna i deras insatser för att organisera fler anställda.

– På vissa arbetsplatser finns bara avdelningsombud. De planerar vi också att träffa och prata med dem om hur de kan jobba med organisering.

Ulf Axelson

Stödet för strejken är starkt

JAG VILL BÖRJA den här krönikan med en hälsning till er som strejkar på Tesla i Göteborg: Ni är hjältar! Ni står upp för trygga arbetsvillkor och löner för er själva och era arbetskamrater. Och ni gör en stor insats för alla medlemmar i IF Metall.

För om Tesla slipper undan att teckna avtal, så har de en orättvis konkurrensfördel. I längden drabbar det alla som arbetar i motorbranschen, eftersom det blir ett tryck neråt på arbetsvillkor och löner. Så ni strejkar på Tesla, och ni som deltar i förbundets sympatiåtgärder på andra arbetsplatser, tar en enormt viktig strid.

*

JAG VILL OCKSÅ TACKA alla er som ställer upp som strejkvakter. Ni som står utanför Teslas serviceställen i ur och skur. Ni möter kunder och leverantörer dagligen. Ni får många tummar upp – och en och annan utskällning.

De samtal ni tar är väldigt viktiga för vår konflikt. För ni förklarar varför vår strejk på Tesla är viktig. På så sätt har ni de strejkandes rygg, och står upp för hela den svenska modellen. Att det är facken och arbetsgivarna som bestämmer villkoren på arbetsmarknaden genom att förhandla och teckna avtal.

*

MITT TREDJE TACK går till alla medlemmar i IF Metall, för stödet ni visar. För vår gemensamma uthållighet är oerhört viktig. Svenska strejker är ovanliga och brukar pågå i dagar eller veckor. Men vår konflikt på Tesla mäts i månader. Det är den längsta på svensk arbetsmarknad sedan 1940-talet.

Vi gör naturligtvis allt som står i vår makt för att finna en lösning, så att de anställda på Tesla kan få lika trygga villkor som alla andra. Men då gäller det att hålla trycket uppe. Att visa att vi inte ger oss.

*

VI HAR STOR HJÄLP från andra fackföreningar i Sverige och Norden, som lägger sympatiåtgärder. Och vi har svenska folket i ryggen. De opinionsmätningar som gjort visar på ett mycket starkt stöd för vår strejk och för kollektivavtal.

Så när konflikten känns tuff – glöm inte att vi har varandra och att vi står upp för något som borde vara helt självklart: Trygga löner och arbetsvillkor åt alla.

Veli-Pekka Säikkälä
Avtalssekreterare IF Metall

Sverige är det fjärde bästa landet att leva i

■ Sverige är inte alls ett dåligt land att leva i. Tvärtom. Det är det fjärde bästa landet i världen ur den aspekten. I alla fall om man väljer att tro på resultaten i "Better Life Index" en undersökning som gjordes av OECD (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling). På platserna före oss ligger i tur och ordning Norge, Island och Schweiz.

Sverige placerar sig mycket högt när det gäller miljö och utbildning. I jämförelser med övriga OECD-länder ligger de svenska hushållen också bra till när det gäller bland annat disponibel inkomst, förmögenhet, upplevd hälsa och livslängd.

Sverige ett alltmer korruperat land

■ Att Sverige hamnat på 6:e plats i en mätning av korruptionen bland 180 länder i världen kan låta som en fin placering. Men det är den sämsta som vårt land någonsin fått i de mätningar som varje år görs av organisationen Transparency International.

I topp ligger Danmark som haft den platsen i sex år. Därefter kommer Finland, Nya Zeeland, Norge och Singapore. De mest korruperade länderna är Somalia, Venezuela, Syrien, Sydsudan och Jemen.

Mera export än import under året

■ Den svenska exporten av varor och tjänster var under förra året större än importen. Sverige fick ett överskott i det som kallas "handelsnettot" nästan 51 miljarder kronor. En bra utveckling jämfört med året dessförinnan då handelsnettot visade ett minus på i det närmaste 45 miljarder kronor.

Skuldberget växer hos Kronofogden

■ Svenska folket har aldrig tidigare haft så stora skulder till Kronofogden som nu. Sammanlagt handlar det om 119 miljarder kronor, fördelade på knappt 420 000 skuldbelagda personer. Den vanligaste skuldnivån är 78 800 kronor.

Skuldsättningen ökade i ett mycket högt tempo förra året: med 50 miljoner kronor om dagen, konstaterar Kronofogden på sin webbplats.

Två tredjedelar av dem som har skulder är män och de vanligaste orsakerna är skulder kopplade till underhåll, fordon, skatter, lån och krediter.

▲ Arbetare på Matrici, ett av Mondragons många företag.

Arkivbild: Mondragon

Inte bara arbetare utan även ägare!

I Europa finns det en rörelse med kooperativa företag. Till skillnad från Sverige, där det är kunderna i kooperativen som är ägare, så är det arbetarna som äger sin arbetsplats.

Även i Sverige har funnits sådana rörelser, ett av de mer kända var Cityvarvet som reparerade fartyg på Götaverkens gamla område.

Det största arbetarägda kooperativet i Europa är baskiska Mondragon med cirka 80 000 ägare/arbetare. Alla större beslut fattas genom att man röstar fram ombud från de olika delarna från kooperativet och alla medlemmar, arbetare såväl som chef har en röst.

Idén är att skapa tillväxt i Baskien, som är en del av norra Spanien, och sedan fördela vinsten från verksamheten på bästa sätt bland arbetarna.

Går det bra för företaget är det du som anställd som får ta del av vinsten, men går det dåligt får man själv bära en del av förlusten.

Började som yrkesskola

Allt startade på 30-talet när man startade en yrkesskola för att ge ungdomarna i regionen kunskap att ta de nya industriarbeten som utvecklades. Några elever startade sedan ett kooperativt företag som ut-

vecklade fotogenvärmare och på den vägen är det.

Detta har utvecklats till dagens Mondragon som driver en investeringsbank, flera forskningscenter med cirka 2 400 ingenjörer och ett universitet som arbetar med att finansiera och utveckla nya industriprodukter som sedan kooperativen tillverkar. Kooperativet bedriver i dag byggverksamhet, matvaruaffärer och industriproduktion av allt ifrån stål och cyklar till medicinteknisk utrustning och robotar.

Trygghetssystem

Att vara anställd på Mondragon skiljer sig mycket från att arbeta på ett vanligt företag. Förutom lön får arbetarna förmåner som liknar våra socialförsäkringar, sjukförsäkring och pension som annars inte är en självklarhet. Löneskillnaderna mellan arbetare och chef är små och ju mer pengar kooperativet tjänar desto mer får arbetarna i lön och bonus.

Skulle de bli sämre ekonomiska tider, och de måste sänka takten i en kooperativ fabrik, blir man som arbetare inte av med arbetet utan man blir omplacerade till andra företag inom kooperativet. Exempelvis vid covid-krisen flyttades folk från bildindustri till matbutiker och medicinteknisk tillverkning. Där fick de många ordrar, till skillnad från bilindustrin som stod still. För arbetet på kooperativet bedrivs inte för att aktieägarna ska tjäna maximalt med pengar utan arbetet sker med respekt för arbetare, miljö och samhällets bästa.

Gustaf Engbusk

Sebbes superenkla Ramen

Många förknippar Ramen med något som tar jättelång tid och med överdrivet många ingredienser, men så behöver det absolut inte vara. Här är ett recept som passar både till vardags och till helgmiddagen, dessutom går det fort och är superenkelt att laga.

Superenkel Ramen på 45 minuter

Ingredienser för 4 portioner:

- 4 vitlöksklyftor
- ½ chili
- 1 knippe salladslök
- Färsk ingefära cirka 4 cm
- 1.5 msk Gochujang (chilipasta)
- 2 msk risvinäger
- 2 msk ljus soja
- 2 liter svamp buljong
- 400 ml kokosmjölk
- 1 msk misopasta
- 1 lime
- 2 ägg
- Salt
- Svartpeppar
- Neutral olja (till exempel rapsolja)
- Nudlar (till exempel Ramen-nudlar)
- Broccoli
- Ostronskivling
- Rostade sesamfrön

Gör så här:

Börja med att koka äggen så att de fortfarande är lite rinniga i gulan. Jag la ned äggen i kokande vatten och kokade dem i 6 minuter. När äggen är klara, skala och dela dem i halvor.

Krossa och hacka vitlöksklyftorna, riv ner ingefäran, hacka chili och skär ner den vita delen av salladslöken i slantar (spara den gröna delen till topping).

Värm upp en kastrull med neutral olja på mellanhög värme.

Lägg i vitlöken, ingefäran, chili och den vita delen av salladslöken. Häll på en nypa salt och stek i cirka 3–4 minuter.

Lägg i gochujang, risvinäger och soja, häll i en nypa med svartpeppar. Rör runt så att det blandas ihop.

Häll i 2 liter svampbuljong (jag använde mig av 2 liter kokande vatten och 4 svampbuljongtärningar).

Häll i kokosmjölken.

Låt soppan koka upp och låt den sedan sjuda i cirka 20 minuter.

Under tiden soppan sjuder så värm upp en stekpanna med neutral olja och stek ostronskivlingen tills den får en liten krispig yta, salta och peppra.

När ostronskivlingen är klar så steker du broccoli på hög värme så att den får en liten brynt yta, salta och peppra. (Den ska fortfarande ha en del tuggmotstånd).

Koka nudlarna enligt anvisningarna.

När soppan har sjudit i 20 minuter så lägger vi i misopastan samt pressar i juicen från ½ lime.

Smaka av soppan och ha eventuellt i mer salt/peppar.

Vid servering: Lägg i nudlarna i en skål, lägg på den stekta ostronskivlingen, broccolin, ägghalvan. Häll sedan på soppan och toppa med salladslök, en limeklyfta och rostade sesamfrön. Ett tips är att även toppa med koriander om du tycker om det.

Sebastian Eironen

Påvens Gubbar tog hem Luciacupen

Kyla och vinter hindrar inte IF Metalls medlemmar från att ha fantastiska stunder. När julen snart stod för dörren så sparkades det boll med blix och dunder. Så räds ej, för det värsta som kunde hända var att bollen gick sönder.

Hoppas att inledningen med ett mycket dåligt rim väckte känslorna tillbaka till december. För det var under den månaden som det spelades inomhusfotboll i Ungdomskommitténs regi – Luciacupen 2023.

Den 17 december var dock väldigt grå och kall. Men det hindrade verkligen inte deltagarna från att dyka upp. Denna fotbollsturnering hade en uppsjö lag från flera olika arbetsplatser. Däribland Vitro-life, för att nämna ett av alla företag. IF Metallare från såväl stora arbetsplatser som små möttes upp och det var som sagt en rysligt god stämning för de som spelade. Trots regn och rusk.

Uppskattad cup

Klockan 08:00 började spelet och man höll på så länge som till klockan 14:00 då sista

▲ Det vinnande laget i Ungdomskommitténs fotbollsturnering.

matchen skulle spelas. Alla lagen delades upp grupper så att alla kunde möta varandra. För att de bästa lagen kunde möta varandra i semifinaler, sedan bronsmatch och final.

Under spelets gång gick ledamoten från ungdomskommittén och informerade om andra aktiviteter som avdelning har och om det kunde finnas frågor om deras arbetsplatser. Spelarna som blev bemötta av Ungdomskommittén visade en stor glädje

över att vi har fotboll som aktivitet genom IF Metall.

Tjöt av glädje

Nu till de som faktiskt vann turneringen: Påvens Gubbar. Guldet räcktes över och laget tjöt av vinnarglädje. Silvret tog Tranca FC och bronset delades ut till lag Del 9.

Där var sista fotbollen spelad för 2023 och i år väntar sommarfotbollen.

Peter Tilander

Speltips: One Night Ultimate Werewolf

Nu något annorlunda. Tidigare har jag skrivit recensioner om spel och ett par böcker. Denna gång blev det något med lite av ett fysiskt spel.

Säkert har någon av er spelat spelet "Mafia" och då känner ni nog igen er med detta. "One Night Ultimate Werewolf" är ett spel där man tar på sig rollen som en person i en by eller kanske till och med en varulv. Spelet går ut på att man som bybo ska lista ut vem eller vilka som är varulv i spelgänget. Varulven eller varulvarna ska försöka få byborna till att misstro varandra så de av misstag har ihjäl en oskyldig.

Detta spelas väldigt snabbt med antingen någon som tar på

sig rollen som spelare eller så kan man ladda ned en app på telefonen som agerar som spelledare istället. Självt så använder jag appen.

För att förklara på ett enkelt sätt så tar alla ett hemligt kort och ser vad man spelar. Några

bybor har förmågor som kan hjälpa dem i sökandet efter varulvarna, så det kan vara viktigt att förklara för de man spelar med vad de olika byborna gör. Appen ber alla att blunda och sedan berättar appen vad alla ska göra under ett par minuters

tid. Efter detta börjar det riktiga spelet och man har tio minuter som bybo att lista ut vem eller vilka som är varulvar.

Riktigt kul spel för er som tycker om att spela brädspele med tema att lura och bluffa.

Bara för att lägga till med något så uppfanns detta spel av en rysk student som studerade sociologi i Moskva. Spelet om varulvar användes som ett instrument i hans studier och varulvarna vann nästan alltid. Det han ville visa med detta var att en välinformerad minoritet alltid vinner mot en oinformerad majoritet. Instrumentet blev så populärt att man tillverkade spelet "Mafia", som dock är mer välbanserat än dess föregångare.

Peter Tilander

Foto: Mehmet Ozaslan

Flera nyheter i din medlemsförsäkring!

Från och med den 1 januari 2024 blir det förändringar i din Sjuk- och Efterlevandeförsäkring. Du kommer då kunna individanpassa din försäkring efter din situation och behov med olika valbara belopp.

Du kommer till exempel ha möjlighet att välja livbelopp upp till 1 500 000 kronor till en mycket fördelaktig kostnad, utan att behöva lämna någon hälsodeklaration. Detta för att alla medlemmar ska ha möjlighet till en livförsäkring.

Det kommer även erbjudas högre valbara belopp vid arbetsoförmåga på grund av sjukskrivning.

I diagnosförsäkringen ligger idag ett grundbelopp på 50 000 kronor. Detta kan man höja upp till 100 000 kronor vid behov.

Istället för att behöva ha flera olika dyra försäkringar har man nu möjlighet att anpassa sitt personskydd i enbart en försäkring.

Hur tecknas denna försäkring på enklast sätt?

Du kan smidigt teckna försäkringen i en rådgivning med Folksam och diskutera vilken nivå som passar dig. Du har även möjlighet att teckna på [folksam.se](https://www.folksam.se).

Kampanjperiod

Under januari till mars kommer det att vara en kampanjperiod där man kan teckna försäkringen med en kortare begränsningsperiod. Tre månader istället för tolv månader!

Andra nyheter 2024

IF Metalls kongress röstade igenom en komplett olycksfallsförsäkring, vilket innebär att de som har tecknat tillägget för 19 kronor per månad inte längre behöver betala det. Försäkringsbeloppet ökar från 200 000 kronor till 1 000 000 kronor och det gör att ersättningarna ökar för kvarstående besvär efter en olycksfalls-skada.

Du som medlem kommer även att från årsskiftet kunna teckna tre olika nivåer på medlemsbarnsförsäkring.

Så här ansöker du om ersättning från arbetslöshetskassan

1 Anmäl dig hos Arbetsförmedlingen din första arbetslösa vardag på deras hemsida eller genom att besöka dem, detta gäller även dig som avslutat din anställning på egen begäran.

2 Ansök om ersättning på IF Metalls arbetslöshetskassas hemsida www.ifmetall.se/akassan. Registrera dig på Mina sidor med hjälp av e-legitimation (om du saknar e-legitimation kontaktar du din bank) Genom att använda dig av Mina sidor kan du skicka in de flesta uppgifter vi behöver för att kunna ta beslut om din ersättning samt fylla i dina tidrapporter.

3 Anmäl ditt bankkonto
Anmäl vilket konto och vilken bank du vill ha din ersättning utbetald till på www.swedbank.se/kontoregister.

4 Skicka in arbetsgivarintyg.
Det är viktigt att vi får in det så snabbt som möjligt så beställ det helst via arbetsgivarintyg.nu. Vilket innebär att din arbetsgivare fyller i intyget elektroniskt.

5 A-kassan går igenom dina handlingar och kollar om något saknas.

6 Skicka in din tidrapport via Mina sidor, du kan skicka in den när datumen på rapporten passerat. A-kassan kan inte ta beslut i ditt ärende förrän en tidrapport skickats in.

7 A-kassan tar beslut i ditt ärende.
När vi har fått alla intyg som vi behöver och din första tidrapport så kommer du att få ett beslut där det framgår om du är berättigad till ersättning från a-kassan.

8 Ansök om ersättning från inkomstförsäkringen genom att fylla i en blankett för inkomstförsäkring. Du hittar blanketten på [folksam.se](https://www.folksam.se) och på [ifmetall.se/inkomstforsakring](https://www.ifmetall.se/inkomstforsakring). Bifoga även a-kassans beslut och det första utbetalningsbeskedet

Om du har frågor är du välkommen att kontakta handläggare på telefon 010-198 90 00: Simon Palm, Stavros Cocolis, Patrik Larsson och Jesper Selming.

▲ Genom studiecirklar får deltagarna kunskap om demokrati som gör att de kan engagera sig politiskt i framtiden.

Foto: Richard Hammarskiöld

SD är rädda för bildade människor!

I BUDGETEN som de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna har röstat igenom, som började gälla den 1 januari 2024, har de sänkt stödet till folkbildning med en tredjedel. Detta gör att folkbildningen får stora ekonomiska problem och många utbildningar kommer att få stänga. Eftersom folkbildningen är ett viktigt integrationsverktyg så kommer förändringen att leda till ett större utanförskap, sämre integration och ett fattigare kulturliv.

*

LEIF ANDERSSON, som sitter i ABF Göteborgs styrelse, tycker att det är ett förkastligt beslut men förstår samtidigt varför SD vill spara på folkbildningen. "SD är rädda för bildade människor, ingen bildad människa skulle någonsin rösta på dem. Genom att skära ner på folkbildningen så håller de ner arbetarklassen från att organisera sig och detta är en del i deras vision att göra Sverige mindre som Sverige och mer som auktoritära länder som Ryssland och Ungern. SD beställer

och regeringen verkställer deras attack mot arbetarrörelsen."

För vad gör studieförbunden egentligen? Idén är att man genom studiecirklar skapar ett forum där deltagarna kan dela med sig av kunskap och lära sig av varandra. Detta minskar ensamheten i samhället samtidigt som deltagarna får kunskap om demokrati och föreningsliv som gör att de kan engagera sig politiskt i framtiden.

*

BESPARINGEN ÄR ETT LED i SD:s kamp för att försvaga demokratin och arbetarrörelsens position i svensk politik. Tidigare har SD gått fram med förslag om att minska facketts inflytande genom att försvaga RSO-rollen, tagit fram en ny lag som ska stoppa delar av Socialdemokraternas finansiering genom att förbjuda partilotterier och nu vill man spara in på folkbildningen. Som Leif säger, SD vill inte att Sverige ska vara Sverige längre.

Gustaf Engbusk

Leif Andersson, ABF.

Kolla in IF Metall Göteborg på sociala medier!

Arbetsplatshandläggare

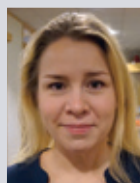
telefonslinga 031-774 32 50

Studier

Filomena
FonsecaNiclas
FürstSusanne
KarlssonJulie
ForsgrenTarje
KuivalaSandra
Christoph
031-774 32 11

Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

Angelica
Teiffel
031-774 32 52Karl-Henrik
Rosberg
031-774 32 56Carina
Cajander
031-774 32 62Dan
Holmström
031-774 32 05Markus
Hallén
031-774 32 02Zaklina
Rohman
031-774 32 14

Ombudsmän

telefonslinga 031-774 32 20

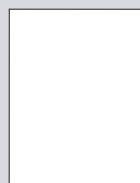
Kristofer
Bergman
031-774 32 16Björn
Ivarsson
031-774 32 13Paul
Weiss
031-774 32 15Daniel
Kristoffersson
031-774 32 27Sofia
Rodin
031-774 32 24Vladimir
Jankovic
031-774 32 29

Ombudsmän

Reception & Gullholmen

Försäkringshandläggare

Ekonomi

Jan
Nilsson
031-774 32 42Geurg
Lahdou
031-774 32 45Roger
Johansson
031-774 32 45Anette
Kristoffersson
031-774 32 53Richard
Malm
031-774 32 19Camilla
Ekeblad
031-774 32 11

IFMETALL Göteborg

Adress: IF Metall Göteborg,
Folkets Hus, Olof Palmes plats 1,
413 30 Göteborg
Telefon, växel: 031-774 32 00
E-post: goteborg@ifmetall.se

Avdelningsstyrelse till årsmötet 27 mars

Ordförande:

Zarko Djurovic, SKF

1:e vice ordförande:

Ulf Albinsson, AB Volvo

2:e vice ordförande:

Adrian Avdullahu, Volvo Cars

Kassör:

Angelica Teiffel, IF Metall

Sekreterare (adjungerad):

Karl-Henrik Rosberg, IF Metall

Ledamöter:

Marie Stenquist, Volvo Cars

Khuania Chalardyaem, Elis

Textilservice

Caroline Holmeberg, IDC

Jan Köster, Volvo Cars

Mohamed Aw-Nor, Adient

Ersättare:

Samir Ljusic, Assa Abloy

Tina Hansen, NKC

George Diab, SKF

Lena Thornblad, AB Volvo

Rickard Hellberg, Cramo

Philip Källström, Volvo Truck

Isak Ekblom, Bilia

IFMETALL GÖTEBORG

MEDLESMAGASIN 1/2024

Ansvarelig utgivare: Kristofer Bergman, telefon 031-774 32 16.

Skrivargrupp: Samir Ljusic/Assa Abloy, Daniella Pecanac/Mitsubishi Logisnext,
Peter Tilander/Powerpipe, Gustaf Engbusk/Volvo Lastvagnar, Kristofer Bergman/IF Metall.
Omslagsbild: Fialotta Bratt. **Grafisk form:** REDskapet. **Tryck:** Printagon, Helsingborg, 2024.

B Posttidning

IF Metall Göteborg, Folkets Hus
 Olof Palmes plats, 413 04 Göteborg

						FLUOR	SNÄLLT NÄSTADE		FALLA IHOP	PERSISK TITEL KOL		
POSTER												KAN
KVÄVE						FANTASY- FIGUR				ITU		
HUS						ARSENİK				RENSA		
HAR ALLA EN VID VAL												
								MILLI- AMPERE			KÄRLEKS- FIGUR	
UNION		NATRIUM	GRANN FÄGEL MOMS						ENA			
ANING				VAR DE VISE MÄNNEN	KAN MAN AVTAL	DAM				PROTEST- TRÄD		DUM- BURK
SVERIGE												
	ANDEL LERA						OFF TOPIC	SKIVSPEL- ARE LAGER- VARA		AVDRAG		
F.D. PARLA- MENTA- RIKER		ALLMÄNNA REKLAMA- TION- NÄMNDEN				ZOMBIE ARENA				KUNSKAPS- EFTERLED	BÄR GEN DANMARK	
												ARBETSMILJÖVERKETS FÖRFATTNINGS SAMLING
												0 ³
FÖR SÄKER TRAFIK				HAL FISK TYG			STRÖM		LASTA SERIE			INNAN STATOIL
				VÄN TILL KAL & ADA	KAMPSPORT BRUCE PLACERA			SVENSKT MÄSTER- SKAP		HUVUD- BONAD ELIT		
												
JOULE		F.D. PARLA- MENTA- RIKER										
URSÄKTA?												
		TRÄL								RUNT VISBY	TENN	
	Ö I BOHUS- LÄN	BÖNA			TYSKT JAG			VIRKE				LÄGGA AV
LIVS- ÅSKÄD- NING				URAN	HÖGRE MAKT	LUSÄGG	JOD	MASSIV	EMILS SYSTEM			BOR
INOFFICIELL NAMNSDAG 9 JULI		HEMSKT ... SPEED- WAGON							NEODYM		ANNO JÄRN- OXID	
ROVFÄGEL							DANSAR					
KRONDEL				FN I STATERNA			HED					GYLTA
				FURIE					METER	YSTAS		
MALL					AGORA				ROVA			RITADE ROLIGT

KONSTRUKTÖR: ANDERS ÅHRÉN